

**SINGLE
MARKET
FORUM**
09.03.2021

SOCIAL ECONOMY and SOCIAL ENTREPRENEURSHIP Pioneer for a new inclusive and sustainable economy?

Informatiefiches over steunmaatregelen voor de sociale economie

**SINGLE
MARKET
FORUM**
09.03.2021

SOCIAL ECONOMY and SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

Pioneer for a new inclusive
and sustainable economy?

FOD Economie

Erkenning/Agrément

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
Minister van Economie (FOD Economie)	Erkenning als sociale onderneming Elke coöperatieve vennootschap die aan de wettelijke voorwaarden voldoet, kan bij de minister van Economie een erkenning als sociale onderneming vragen. Die erkenning als sociale onderneming vervangt de kwalificatie van de “vennootschap met sociaal oogmerk” (die niet langer kan worden toegevoegd aan de rechtsvorm van een vennootschap sinds de inwerkingtreding van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen). Het hoofddoel van als sociale ondernemingen erkende ondernemingen ligt in het algemeen belang om een positieve maatschappelijke impact te genereren voor de mensheid, het milieu of de maatschappij	https://economie.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/een-onderneming-oprichten/belangrijkste-stappen-om-een/vennootschapsvormen/cooperatieve-vennootschappen/erkenning-als-sociale
Minister van Economie (FOD Economie)	Goedkeuring als coöperatieve vennootschap Coöperatieve vennootschappen die aan de wettelijke voorschriften voldoen, kunnen de minister van Economie een erkenning om goedkeuring als coöperatieve vennootschap vragen. De erkende coöperatieve vennootschappen zijn lid van de algemene vergadering van de Nationale Raad voor de Coöperatie, het Sociaal Ondernemerschap en de Landbouwonderneming. De goedkeuring garandeert dat de betrokken coöperatieve vennootschappen werken volgens de coöperatieve waarden en beginselen.	https://economie.fgov.be/nl/themas/ondernemingen/een-onderneming-oprichten/belangrijkste-stappen-om-een/vennootschapsvormen/cooperatieve-vennootschappen/erkenning-van-de-cooperatieve

**SINGLE
MARKET
FORUM**
09.03.2021

SOCIAL ECONOMY and SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

Pioneer for a new inclusive
and sustainable economy?

FOD Financiën

Erkenning/Agrément

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
FOD Financiën	Btw-tarief van 6 % voor de levering van goederen door instellingen met sociaal oogmerk. AR20, tableau A, rubrique XXIIIbis	https://gcloudbelgium.sharepoint.com/sites/minfin-fisconet_public/fiscal-discipline/value-added-tax/legislation-and-regulations/royal-decrees-vat-current-version/52d3e79e-132b-4ac6-8ce6-fb79b9634d59
FOD Financiën	Btw-tarief van 6 % voor diensten verricht door instellingen met sociaal oogmerk. AR20, tabel A, rubriek XXXV	https://gcloudbelgium.sharepoint.com/sites/minfin-fisconet_public/fiscal-discipline/value-added-tax/legislation-and-regulations/royal-decrees-vat-current-version/52d3e79e-132b-4ac6-8ce6-fb79b9634d59
FOD Financiën	Btw-tarief van 6% op leveringen, op werken in onroerende staat en op de onroerende financieringshuur met betrekking tot gebouwen die bestemd zijn voor huisvesting in het kader van het sociaal beleid. AR20, tabel A, rubriek XXXVI	https://gcloudbelgium.sharepoint.com/sites/minfin-fisconet_public/fiscal-discipline/value-added-tax/legislation-and-regulations/royal-decrees-vat-current-version/52d3e79e-132b-4ac6-8ce6-fb79b9634d59

Begeleiding en steun/Accompagnement et aides

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
FOD Financiën	Circulaire 2020/C/116 over het verstrekken voor liefdadigheidsdoeleinden van voedingsmiddelen en levensnoodzakelijke niet-voedingsmiddelen andere dan goederen die op duurzame wijze kunnen worden gebruikt	https://eservices.minfin.fgov.be/myminfweb/pages/fisconet?_ga=2.190198955.1432896663.1600075382-1449358766.1596013226#!/document/a4a7ab5d-250b-4912-9378-233fc9a5efbf https://gcloudbelgium.sharepoint.com/sites/minfin-fisconet_public/fiscal-discipline/value-added-tax/administrative-directives-and-comments/circulars/a4a7ab5d-250b-4912-9378-233fc9a5efbf
FOD Financiën	Circulaire 2019/C/48 over het gratis verstrekken van levensnoodzakelijke niet-voedingsmiddelen voor liefdadigheidsdoeleinden	https://eservices.minfin.fgov.be/myminfweb/pages/fisconet?_ga=2.190198955.1432896663.1600075382-1449358766.1596013226#!/document/7bf889a9-d292-432d-a4bb-7535ac95f0c9
Speciale maatregelen/Mesures spéciales – Covid-19		
FOD Financiën	Circulaire 2020/C/104 over het gratis verstrekken van medische hulpmiddelen aan bepaalde instellingen (overheid, ziekenhuizen, woonzorgcentra,...) voor de periode van 01.03.2020 tot en met 01.09.2020 of de schenking van computers aan scholen en de gevolgen ervan voor de periode van 01.03.2020 tot en met 31.12.2020 en giften in natura die gebeuren in dezelfde context	https://eservices.minfin.fgov.be/myminfweb/pages/fisconet#!/document/9da2015b-987c-410c-aecc-353a3eaa0ec6 https://gcloudbelgium.sharepoint.com/sites/minfin-fisconet_public/Pages/fisconet-compare.aspx?original=9da2015b-987c-410c-aecc-353a3eaa0ec6# F. Entr%c3%a9e en 1

FOD Financiën	Circulaire 2020/C/65 over het tijdelijk verlaagde btw-tarief voor mondklappers en voor hydroalcoholische gels van 04.05.2020 tot 31.12.2020	https://eservices.minfin.fgov.be/myminfweb/pages/fisconet?&_ga=2.190198955.1432896663.1600075382-1449358766.1596013226#!/document/5d30ba08-a34d-42ac-ad1a-6f29a8b34dd6
FOD Financiën	Circulaire 2021/C/6 betreffende de verlenging van het tijdelijk verlaagde btw-tarief (6 %) voor mondklappers en hydroalcoholische gels van 1.01.2021 tot 31.03.2021 (Wet van 20.12.2020 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie)	https://eservices.minfin.fgov.be/myminfweb/pages/fisconet#!/document/f116c923-5202-4516-9764-0fe695bb0388 https://gcloudbelgium.sharepoint.com/sites/minfin-fisconet_public/fiscal-discipline/value-added-tax/administrative-directives-and-comments/circulars/5ca5c676-abe6-4c4f-bb66-7ea520915131
FOD Financiën	Circulaire 2020/C/54 over de tijdelijke maatregel tot vrijstelling van de btw bij invoer in België van bepaalde goederen door bepaalde personen van 30.01.2020 tot 31.10.2020 - verlenging tot 30.04.2021	https://eservices.minfin.fgov.be/myminfweb/pages/fisconet?_ga=2.190198955.1432896663.1600075382-1449358766.1596013226#!/document/ac96c1ca-f916-40ae-8cb5-391ef71c32b0 https://finances.belgium.be/fr/Actualites/update-covid-19-prolongation-du-d%C3%A9lai-de-validit%C3%A9-de-l'e2%80%99exon%C3%A9ration-des-droits-et-de-la https://financien.belgium.be/nl/Actueel/goederen-covid-verlenging-vrijstelling-rechten-btw-invoer
FOD Financiën	Circulaire 2020/C/86 over het tijdelijk verlaagde btw-tarief van 6 % voor sommige restaurant- en cateringdiensten van 08.06.2020 tot 31.12.2020	https://eservices.minfin.fgov.be/myminfweb/pages/fisconet?_ga=2.190198955.1432896663.1600075382-1449358766.1596013226#!/document/ac768c42-1f57-44bf-896a-fe7378507cce

FOD Financiën	Circulaire 2021/C/3 betreffende het tijdelijk verlaagde btw-tarief (0 %) voor COVID-19-vaccins en medisch hulpmiddelen voor in-vitrodiagnostiek van deze ziekte (Wet van 20.12.2020 houdende tijdelijke ondersteuningsmaatregelen ten gevolge van de COVID-19-pandemie)	https://eservices.minfin.fgov.be/myminfweb/pages/fisconet#!/document/f116c923-5202-4516-9764-0fe695bb0388 https://gcloudbelgium.sharepoint.com/sites/minfin-fisconet_public/fiscal-discipline/value-added-tax/administrative-directives-and-comments/circulars/e126741e-8160-4003-b8a5-299dd80b0b06
FOD Financiën	Btw-tarief van 6 % voor afbraak en heropbouw van 1 januari 2021 tot 31 december 2022 (Programmawet van 20.12.2020, art. 15 en FAQ).	https://financien.belgium.be/nl/programmawet/btw-6procent-afbraak-heropbouw https://finances.belgium.be/sites/default/files/downloads/112-demolition-reconstruction-faq.pdf
FOD Financiën	Coronavirus - Bijkomende steunmaatregelen: vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting, belasting niet-inwoners, personenbelasting, btw en bedrijfsvoorheffing FOD Financiën (belgium.be) (18.03.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/18-03-2020-coronavirus-bijkomende-steunmaatregelen
FOD Financiën	Forfaitaire belastingplichtigen inventaris niet verkochte en vernietigde goederen en aanpassingen aan berekening forfait (09.04.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/coronavirus-steunmaatregelen-forfaitaire-belastingplichtigen
FOD Financiën	Impact van de tijdelijke verlaging van het btw-tarief in de horeca op de forfaitaire belastingplichtigen (03.07.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/impact-van-tijdelijke-verlaging-btw-tarief-horeca-op-forfaitaire-belastingplichtigen
FOD Financiën	Aanpassing door de coronacrisis van de berekening van het btw-forfait voor het 2e kwartaal 2020 (kappers) en voor het 3de kwartaal 2020 (foornijveraars) (03.07.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/aanpassing-door-de-coronacrisis-van-de-berekening-van-het-btw-forfait-voor-het-2de-kwartaal
FOD Financiën	Kappers - aanpassing van de berekening van het btw-forfait voor het 3e kwartaal 2020 (20.11.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/kappers-aanpassing-berekening-btw-forfait-3de-kwartaal-2020

FOD Financiën	Kappers - aanpassing van de berekening van het btw-forfait voor het 4e kwartaal 2020 (21.12.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/kappers-aanpassing-van-de-berekening-van-het-btw-forfait-voor-het-4de-kwartaal-2020
FOD Financiën	Foornijveraars - mogelijkheid om een nihil btw-aangifte in te dienen voor het 4e kwartaal 2020 (28.01.2021)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/corona-steunmaatregelen-foornijveraars-mogelijkheid-nihil-btw-aangifte-vierde-kwartaal

Financiering/Financement

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Speciale maatregelen/Mesures spéciales – Covid-19		
FOD Financiën	Steunmaatregelen tot 31.12.2020 om tijdelijke financiële moeilijkheden te overbruggen met een afbetalingsplan, vrijstelling van nalatigheidsinteressen, kwijtschelding van boeten wegens niet-betaling, opschorting van het btw-voorschot voor december 2020	https://finances.belgium.be/fr/entreprises/mesures-de-soutien-dans-le-cadre-du-coronavirus-covid-19
FOD Financiën	Verlenging van de betalingstermijn voor de bijzondere aangifte 626 m.b.t. het eerste kwartaal 2020	https://finances.belgium.be/fr/Actualites/tva-declaration-629-modification-du-delai-de-paiement
FOD Financiën	Coronavirus - bijkomende steunmaatregelen - versnelde btw-teruggaven voor alle maandaangiften van februari 2020, ingediend tot en met 3 april 2020 (29.03.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/bijkomende-steunmaatregelen-coronacrisis-btw-teruggaven-maandaangiften
FOD Financiën	Uitstel voor het indienen van de btw-aangiften en voor de betaling voor de maand april (14.04.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/coronavirus-bijkomende-steunmaatregelen-btw-bedrijfsvoorheffing-uitstel
FOD Financiën	Teruggave in de aangifte van maart 2020 (15.04.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/coronavirus-steunmaatregelen-btw-verduidelijking-teruggave-aangifte-maart-2020
FOD Financiën	Richtlijnen voor de btw-maandaangifte van april 2020 (29.04.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/richtlijnen-voor-de-btw-maandaangifte-van-april-2020
FOD Financiën	Decembervoorschot btw 2020 (10.09.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/corona-steunmaatregelen-decembervoorschot-btw-2020

FOD Financiën	Aangifte en betaling van de btw van het vierde kwartaal of van december 2020 (28.10.2020)	https://financien.belgium.be/nl/Actueel/corona-steunmaatregelen-aangifte-betaling-btw-vierde-kwartaal-december
----------------------	---	---

Andere/Autres

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
FOD Financiën	Circulaire 2019/C/40 over de deeleconomie en occasionele diensten tussen burgers inzake btw (volgend op het arrest van het Grondwettelijk Hof, arrest nr. 53/2020 van 23/04/2020 wordt het stelsel van de deeleconomie gewijzigd en het fiscaal regime van de occasionele diensten tussen burgers opgeheven vanaf 01/01/2021)	https://eservices.minfin.fgov.be/myminfweb/pages/fisconet?_ga=2.190198955.1432896663.1600075382-1449358766.1596013226#!/document/c0bf44b9-005f-4bd1-8142-d7bdc8f739ab
FOD Financiën	Circulaire 2017/C/23 over de btw-vrijstelling voor werkzaamheden ter verkrijging van financiële steun die zijn georganiseerd door en uitsluitend ten bate van onder meer instellingen die vrijgestelde culturele diensten verrichten (art. 44, § 2, 12° W. btw)	https://eservices.minfin.fgov.be/myminfweb/pages/fisconet?_ga=2.190198955.1432896663.1600075382-1449358766.1596013226#!/document/b86279fa-627f-442c-a081-2703f83ad8e3

**SINGLE
MARKET
FORUM**
09.03.2021

SOCIAL ECONOMY and SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

Pioneer for a new inclusive
and sustainable economy?

Vlaams Gewest

Erkenning/Agrément

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
Maatwerkbedrijven- of afdelingen	Werkondersteunende maatregelen Een maatwerkbedrijf of –afdeling die een doelgroepwerknemer aanwerft, heeft recht op een werkondersteuningspakket dat bestaat uit: • Een loonpremie: een tussenkomst in de loonkost van 40 tot 75 procent om het lagere arbeidspotentieel van de doelgroepwerknemer op te vangen, • Een begeleidingspremie: een premie voor de begeleiding en competentie-opbouw van de doelgroepwerknemer (met het oog op doorstroming).	Premies voor maatwerkbedrijven
Lokale diensteneconomie	Het Departement Werk en Sociale Economie vergoedt de lokale diensteneconomie voor de inschakelingstrajecten die ze voor doelgroepwerknemers realiseert. Die vergoeding is een forfaitaire bijdrage voor: • De competentieversterkende tewerkstelling van de doelgroepwerknemer, • De kwaliteitsvolle begeleiding van de doelgroepwerknemer, • Het bereiken van doorstroom, • De kwaliteitsvolle bedrijfsvoering van de lokale-diensteneconomieonderneming.	Lokale diensteneconomie
Regierol lokale besturen	Het lokale bestuur als regisseur De Vlaamse overheid geeft de lokale besturen een regierol op het vlak van de sociale economie. De Vlaamse overheid legt enkel drie breed geformuleerde jaarlijkse acties op: (1) de netwerking op het grondgebied stimuleren (2) de lokale sociale economie verder uitbouwen (3) het maatschappelijk verantwoord ondernemen bevorderen.	Het lokale bestuur als regisseur
Activiteitencoöperaties	Begeleide ondernemerschapstrajecten voor werkzoekenden (incl. kansengroepen)	Het starterslabo

Speciale maatregelen/Mesures spéciales – Covid-19

Maatwerk en lokale diensteneconomie	1,6 miljoen euro voor veiligheid en bescherming werknemers sociale economie De tijdelijke extra middelen zijn specifiek gericht op het nemen van extra hygiëne-, voorzorgs- en veiligheidsmaatregelen, hernieuwde organisatie van het werk (bijv. aanpassing productielijnen) of op vorming van het personeel binnen maatwerkbedrijven en lokale diensteneconomieondernemingen. Concreet gaat het dan bijvoorbeeld over handschoenen of ontsmettingsgels, maar ook plexiwanden of duidelijke stickers op de vloer om de social distancing te kunnen garanderen. Voor de maatwerkbedrijven gaat het om een éénmalige verhoging van de loonpremie met 4 procent per actieve maatwerker, voor de lokale diensteneconomie gaat het om een gelijkaardige éénmalige vergoeding voor die doelgroepwerknemers die aan de slag zijn binnen hun lokaal diensten economie initiatief.	<u>COVID- 19 maatwerk en lokale diensteneconomie</u>
Maatwerk en lokale diensteneconomie	5 ondersteuningsmaatregelen voor de sociale economie naar aanleiding van de COVID-19-crisis 1. Het opschorten van de externe doorstroomtrajecten voor de doelgroepwerknemers van collectief maatwerkbedrijven; 2. Het opschorten van de externe doorstroomtrajecten en het verlengen van de inschakelingstrajecten voor de doelgroepwerknemers van lokale diensteneconomieondernemingen; 3. Het opschorten van de regel voor de '90% invulling voor het contingent van 2020' en de bijhorende herverdeling in 2021; 4. Het opschorten van de inhoudingen op de voorschotten voor collectief maatwerk en lokale diensteneconomie voor bedrijven die economische of financiële hinder ondervinden ten gevolge van de coronapandemie COVID-19; 5. Het tijdelijk voorzien in een alternatieve financiering van de begeleiding van arbeidszorgmedewerkers.	<u>COVID- 19 vijf ondersteunings-maatregelen voor de sociale economie</u>

Begeleiding en steun/Accompagnement et aides

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
Maatwerkbedrijven/ - afdelingen en lokale dienstenconomie	Managementadvies Als erkende sociale-economieonderneming kan je een premie krijgen voor het inwinnen van een onderbouwd schriftelijk advies om je bedrijfsvoering te verbeteren en je onderneming te versterken, te laten groeien of te transformeren.	Managementadvies
Maatwerkbedrijven/ - afdelingen en lokale dienstenconomie	Specifieke managementondersteuning Als erkende sociale-economieondernemingen kan je bij verlieslatendheid een premie krijgen voor de opmaak van een actieplan.	Specifieke managementondersteuning
Maatwerkbedrijven/ - afdelingen en lokale diensteneconomie	Vormingsfonds	vormingsfonds lokale diensteneconomie vormingsfonds maatwerk

Financiering/Financement

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
Sociale economie- ondernemingen	Trividend (Vlaams Participatiefonds Sociale Econome) Risicokapitaal voor sociale economie via participaties en achtergestelde leningen.	Trividend
Sociale economie- ondernemingen	Het Sociaal Investeringsfonds (SIFO) Voorziet voordelige leningen voor sociale-economiebedrijven in het Vlaamse Gewest.	Het Sociaal Investeringsfonds (SIFO)

Andere/Autres

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
Sociale economie	De Vlaamse Regering maakt regelmatig middelen vrij voor nieuwe acties, oproepen en projecten om de sociale economie te versterken.	https://www.socialeconomie.be/alle-oproepen

**SINGLE
MARKET
FORUM**
09.03.2021

SOCIAL ECONOMY and SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

Pioneer for a new inclusive
and sustainable economy?

Waals Gewest

Erkenning/Agrément

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
SPW – Direction de l'Economie sociale	IES (Initiative d'économie sociale) – sociale economie-initiatief De erkenning als "sociale-economie-initiatief" wordt door Wallonië verleend om de uitvoering van een project met een sociaal doel en de socio-professionele integratie van laaggeschoolde werknemers te ondersteunen, via een activiteit met betrekking tot de productie van goederen of diensten.	http://economie.wallonie.be/Dvlp_Economique/Economie_sociale/AgrementES.html
SPW – Direction de l'Economie sociale	EI (Entreprise d'insertion) – Inschakelingsonderneming De erkenning als "inschakelingsonderneming" wordt door Wallonië verleend aan structuren die reeds zijn erkend als "sociale-economie-initiatief". De erkenning als "inschakelingsonderneming" is bedoeld om de duurzame en kwaliteitsvolle integratie te bevorderen van benadeelde of ernstig benadeelde werknemers. Het behalen van die erkenning geeft recht op subsidies om de tewerkstelling van die mensen, hun opleiding en hun socio-professionele ontwikkeling in de best mogelijke omstandigheden te bevorderen.	http://economie.wallonie.be/Dvlp_Economique/Economie_sociale/AgrementEI.html
SPW – Direction de l'Economie sociale	IDESS (Initiatives de Développement de l'Emploi dans le Secteur des Services de proximité à finalité sociale) - Initiatieven tot ontwikkeling van de werkgelegenheid in de sector van de buurtdiensten met een maatschappelijk doel Een I.D.E.S.S. is een structuur (vzw, vso of OCMW) die erkend is om buurtdiensten aan te bieden aan personen die in het Waalse Gewest wonen: kleine klussen in huis, onderhoud van binnenplaatsen en tuinen en diensten bestemd voor een precair publiek: sociale taxi, sociale wasserij, sociale winkel.	http://economie.wallonie.be/Dvlp_Economique/Economie_sociale/IDESS/idess.html
SPW – Direction de l'Economie sociale	Entreprises actives dans la reutilisation – Ondernemingen actief in hergebruik De bedoeling van deze maatregel is om financiële steun te verlenen aan de structuren van de sociale economie (vzw of vennootschap met sociaal oogmerk) die actief zijn op het gebied van het hergebruik en de voorbereiding voor het hergebruik van afval, producten of productcomponenten.	https://www.wallonie.be/fr/demarches/beneficier-de-la-subvention-travailleurs-en-tant-quentreprise-de-reutilisation-agreee-ressourcerie

SPW – Direction de l'Economie sociale	Agences-conseil en économie sociale – Adviesagentschap sociale economie Ze is een vzw met als voornaamste maatschappelijk doel het verstrekken van advies over de oprichting en begeleiding van ondernemingen in de sociale economie.	http://economie.wallonie.be/Dvlp_Economique/Economie_sociale/Agences_conseil.html
AVIQ	ETA (Entreprises de travail adapté) – beschutte werkplaatsen De beschutte werkplaatsen hebben als missie: - ervoor te zorgen dat mensen met een handicap hun vaardigheden kunnen blijven ontwikkelen, indien mogelijk een permanente vorming kunnen volgen alsook te voorzien in de aanpassing van de werkplaatsen en in een evolutieproces dat de overstap naar een gewone baan of de bevordering van de werknemer binnen de beschutte werkplaats mogelijk maakt; - om personen met een handicap te werk te stellen op basis van een arbeidsovereenkomst of hen op te leiden in het kader van een omscholingsovereenkomst; - om mensen op te nemen en op te leiden, die een periode van aanpassing aan het werk in een beschutte werkplaats nodig hebben om voldoende prestaties te kunnen leveren.	https://www.aviq.be/handicap/vosbesoins/se_former_travailler/travailleurs/entreprises_travail_adapte.html
Speciale maatregelen/Mesures spéciales – Covid-19		
SPW – Direction de l'Economie sociale	Naar aanleiding van de COVID-periode hoefde er geen actie ondernomen te worden voor de erkenningen, omdat er geen noodzaak was.	

Begeleiding en steun/Accompagnement et aides

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
SPW – Direction des projets thématiques	Dispositif “Chèques entreprises” – Regeling ondernemingscheques Ze zijn bedoeld om steun te geven aan de opstart van activiteiten, de innovatie, de circulaire economie en de groei van Waalse ondernemingen; de regeling "ondernemingscheques" geeft initiatiefnemers, ondernemingen of starters de mogelijkheid om te profiteren van een snelle steun die tot 80 % gedekt is. De diensten die hieronder vallen variëren van de begeleiding bij het voorbereiden van de opstart tot de ontwikkeling en overdracht van de onderneming.	https://www.cheques-entreprises.be/
W.ALTER	Accompagnement et financement des entreprises coopératives d'économie sociale – Begeleiding en financiering van coöperatieve ondernemingen in de sociale economie W.ALTER ondersteunt coöperatieve ondernemingen die actief zijn in de sociale economie door middel van specifieke maatregelen die gericht zijn op het voorbereiden van de opstart, de oprichting en groei van deze ondernemingen.	https://www.w-alter.be/walter-vous-finance

Financiering/Financement

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
SPW – Direction de l'Economie sociale	Entreprises d'économie sociale dans le secteur immobilier – Sociale-economieondernemingen in de vastgoedsector Financiële steun verlenen aan sociale-economieondernemingen die een vastgoedactiviteit ontwikkelen met het oog op de aankoop van gebouwen, teneinde deze te renoveren en te verbouwen om ze ter beschikking te stellen als privé- of sociale huisvesting, of als ruimten die door vzw's of sociale-economieondernemingen voor professionele doeleinden kunnen worden gebruikt.	http://economie.wallonie.be/Dvlp_Economique/Economie_sociale/secteur_immobilier.html
SPW – Direction de l'Economie sociale	Mesure SINE – SINE maatregel De maatregel "sociale inschakelingseconomie", afgekort SINE, bevordert, door actief gebruik te maken van werkloosheidsuitkeringen, de reïntegratie van werklozen die zeer moeilijk te plaatsen zijn. Werkgevers die SINE-werknemers in dienst nemen, kunnen genieten van een verlaging van de socialezekerheidsbijdragen (RSZ) en een loonsubsidie.	http://economie.wallonie.be/Dvlp_Economique/Economie_sociale/transfert/SINE.html
SPW – Direction de l'Economie sociale	Attestation économie sociale – Attest "sociale économie" Het attest "sociale économie" geeft erkende werkgevers de mogelijkheid om te kunnen genieten van de terbeschikkingstelling door een OCMW van personeel onder artikel 60§7, met verhoogde subsidie. Dit soort van terbeschikkingstelling kan zowel binnen een OCMW als binnen een van de specifieke initiatieven ter inschakeling in de sociale économie plaatsvinden.	http://economie.wallonie.be/Dvlp_Economique/Economie_sociale/Attestation.html
SPW – Direction de l'Economie sociale	Projets pilotes en économie sociale – Proefprojecten in de sociale économie Elk jaar wordt een deel van het budget van de sociale économie toegewezen aan een aantal projecten in de sociale économie, om het terrein te stimuleren en de ontwikkeling van een voedingsbodem voor experimenten mogelijk te maken, waarvan de meest overtuigende in voorkomend geval kunnen leiden tot de uitvoering van nieuwe maatregelen, waarvan de financiering bij decreet zal worden bestendigd.	http://economie.wallonie.be/Dvlp_Economique/Economie_sociale/Projets_pilotes.html

SPW – Direction de l'Economie sociale	Subventionnement des structures agréées – Subsidiëring van erkende structuren De “Direction de l'Economie sociale” kent verschillende soorten subsidies toe, afhankelijk van de betreffende erkenning. Voor meer informatie hierover, raadpleeg de link hiernaast voor de betreffende erkenningen.	http://economie.wallonie.be/Dvlp_Economique/Economie_sociale/Bourse.html
AVIQ	ETA (Entreprises de travail adapté) – beschutte werkplaatsen Het AViQ subsidieert beschutte werkplaatsen en komt met name tussen in de beloning van de werknemers. Bij de vaststelling van het bedrag van de subsidies wordt rekening gehouden met het productiviteitsverlies van elke werknemer.	https://www.aviq.be/handicap/vosbesoins/se_former_travailler/travailleurs/entreprises_travail_adapte.html
W.ALTER	Accompagnement et financement des entreprises coopératives d'économie sociale – Begeleiding en financiering van coöperatieve ondernemingen in de sociale economie W.ALTER ondersteunt coöperatieve ondernemingen die actief zijn in de sociale economie met specifieke maatregelen die gericht zijn op het voorbereiden van de opstart, de oprichting en groei van deze ondernemingen. In de ontwikkelingsfase kan W.Alter de sociale-economieondernemingen ondersteunen door een interventie in eigen vermogen en/of door het verstrekken van leningen (gewone, achtergestelde). Elk project is uniek. Het type interventie is afhankelijk van uw financieringsbehoeften en de aard van uw uitgaven. De Braserio-maatregel daarentegen is een kapitaalinvestering in een publiek-privaat partnerschap voor de financiering van coöperaties.	https://www.w-alter.be/walter-vous-finance

Speciale maatregelen/Mesures spéciales – Covid-19

SPW – Direction de l'Economie sociale	In het algemeen zijn de volgende steunmaatregelen genomen voor de erkenningen die door de "Direction de l'Economie sociale" worden beheerd: - De neutralisatie van de COVID-periode in de berekening van de subsidies: de criteria zijn aangepast om de structuren een subsidieniveau te garanderen dat dicht bij of gelijk is aan het bedrag dat in 2019 werd ontvangen. - Een tegemoetkoming van 5.000 euro werd toegekend aan verschillende soorten ondernemingen (EI - IDESS - ondernemingen actief in hergebruik - IES - adviesbureau voor de sociale economie).	
AVIQ	Er zijn maatregelen genomen om de sector tijdens deze crisis te ondersteunen. Het belangrijkste doel van deze maatregelen is de begunstigden hetzelfde subsidieniveau te garanderen als in het voorgaande jaar.	

**SINGLE
MARKET
FORUM**
09.03.2021

SOCIAL ECONOMY and SOCIAL ENTREPRENEURSHIP

Pioneer for a new inclusive
and sustainable economy?

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Erkenning/Agrément

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
GOB - BEW	Erkenning van publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersonen als "sociale onderneming" op basis van de definitie van een sociale onderneming zoals gesuggereerd door het Europese netwerk EMES, namelijk rechtspersonen die de volgende drie kenmerken vertonen: • de uitvoering van een economisch project • het nastreven van een sociaal doel • de uitoefening van een democratisch bestuur Er zijn twee soorten erkenningen mogelijk: • Sociale en democratische onderneming (SDO) of • Publiek initiatief in sociaal ondernemerschap (PISO). De erkenning is twee jaar geldig. Ze kan met drie jaar worden verlengd. Na het verstrijken van die drie jaar, kan ze telkens worden verlengd met vijf jaar. Wettelijk kader Ordonnantie van 23 juli 2018 betreffende de erkenning en de steun van de sociale ondernemingen Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 20 december 2018 met betrekking tot de erkenning van de sociale ondernemingen.	http://werk-economie-emploi.brussels/fr/entreprise-sociale http://werk-economie-emploi.brussels/nl/sociale-onderneming

GOB - BEW

De werkgever geniet een forfaitaire doelgroepvermindering bij de indienstneming van een uitkeringsgerechtigde volledig werkloze, een begunstigde van het leefloon of een begunstigde van financiële maatschappelijke hulp, die niet in het bezit is van een diploma hoger secundair onderwijs. Bovendien neemt de RVA of het OCMW een deel van het nettoloon ten laste via een herinschakelingspremie.

Om die voordelen te genieten, moet de werkgever vooraf een attest verkrijgen waaruit blijkt dat hij wel degelijk in het toepassingsgebied van de SINE-maatregel valt. Die erkenningsattesten worden door Brussel Economie en Werkgelegenheid toegekend. Overeenkomstig het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 mei 2019 betreffende de maatregel voor inschakelingsbanen in de sociale economie zal de SINE-maatregel op 31 december 2020 worden opgeheven.

Wettelijk kader

Koninklijk besluit van 3 mei 1999 tot uitvoering van artikel 7, § 1, derde lid, m, van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders betreffende de herinschakeling van zeer moeilijk te plaatsen werklozen.

http://werk-economie-emploi.brussels/fr_FR/attestation-sine

<http://werk-economie-emploi.brussels/nl/sine-attest>

Begeleiding en steun/Accompagnement et aides

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
GOB - BEW	Sociale ondernemingen kunnen steunverhoging ontvangen zoals bedoeld in artikel 30, § 2, 2°, b) van de ordonnantie van 3 mei 2018 betreffende de steun voor de economische ontwikkeling van ondernemingen.	http://werk-economie-emploi.brussels/fr_FR/primes-decouvrir http://werk-economie-emploi.brussels/nl/premies-ontdekken
HUB	Als Brussels Agentschap voor de Ondersteuning van het Bedrijfsleven heeft hub.brussels als missie ondernemingen te begeleiden naar een meer solidair ondernemersmodel. De diensten rond duurzame economie van hub.brussels stellen concrete oplossingen voor via de drie pijlers van duurzame ontwikkeling: de economie, de sociale dimensie en het leefmilieu.	https://hub.brussels
FEBISP	FeBISP staat voor Fédération bruxelloise des organismes d'insertion socioprofessionnelle et d'économie sociale d'insertion (Brusselse federatie van instellingen voor socio-professionele inschakeling en de sociale inschakelingseconomie). FeBISP is een adviesbureau voor sociale economie, dat begeleiding biedt aan organisaties die een erkenning en/of een mandaat willen verkrijgen in het kader van de ordonnantie van 23 juli 2018 betreffende de erkenning en de steun van de sociale ondernemingen.	https://www.febisp.be
TRACÉ Brussel	Tracé Brussel ondersteunt Nederlandstalige inschakelingsprojecten en optimaliseert zo de verschillende trajecten voor werkzoekenden. Ze ondersteunt en adviseert sociaaleconomische ondernemingen. Tracé Brussel is een adviesbureau voor sociale economie, dat begeleiding biedt aan organisaties die een erkenning en/of een mandaat willen verkrijgen in het kader van de ordonnantie van 23 juli 2018 betreffende de erkenning en de steun van de sociale ondernemingen.	https://tracebrussel.be/home

COOPCITY

Met ondersteuning van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling biedt het Brusselse centrum voor sociaal ondernemerschap COOPCITY een specifieke omgeving voor samenwerking tussen de verschillende actoren van de Brusselse sociale economie. Via verschillende begeleidingsprogramma's waakt het centrum over de opstart, de ontwikkeling en de innovatie van Brusselse sociale ondernemingen.

Het centrum steunt op een sterk netwerk van partners en experts, bestaande uit twee adviesbureaus (SAW-B en Febecoop), een activiteitencoöperatie (Job Yourself), twee publieke partners (HUB en Innoviris) en twee managementhogescholen (Solvay en ICHEC). Naast ondersteunende diensten biedt het centrum ook coworkingruimtes aan en organiseert het verschillende evenementen rond sociaal ondernemerschap.

<https://coopcity.be/>

Financiering/Financement

Organisatie Organisation	Korte uitleg Brève explication	Link/Website Lien/Site web
Normale maatregelen/Mesures normales		
GOB - BEW	De erkende sociale onderneming kan een mandaat aanvragen dat wordt toegekend voor de uitoefening van een opdracht van diensten van algemeen economisch belang (DAEB), namelijk de re-integratie op de arbeidsmarkt van personen die er bijzonder ver van verwijderd zijn. In het kader van het mandaat kan een jaarlijkse financiering worden verkregen. De financiering wordt berekend op basis van het aantal effectief tewerkgestelde doelgroepwerknemers. - Minstens 4 vte's: 46.000 euro - Maximaal 32 vte's: 218.500 euro. Wettelijk kader Ordonnantie van 23 juli 2018 betreffende de erkenning en de steun van de sociale ondernemingen. Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 mei 2019 betreffende het mandaat en de compensatie van de sociale inschakelingsondernemingen.	http://werk-economie-emploi.brussels/fr/entreprise-sociale-financement http://werk-economie-emploi.brussels/nl/sociale-onderneming-financiering

GOB - BEW	De minister van Werk en de staatssecretaris voor Economische Transitie willen de ontwikkeling van het sociale en democratische ondernemerschap ondersteunen. Die steun berust gedeeltelijk op een jaarlijks uitgeschreven projectoproep voor het verkrijgen van een facultatieve subsidie. In 2020 werd 1.000.000 euro rechtstreekse steun toegekend aan ondernemingen (starters, maar ook ondernemingen die al langer bestaan, zko's of grote ondernemingen) en vzw's die hun activiteiten ontwikkelen in het kader van sociaal en democratisch ondernemerschap in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De oproep beoogt vijf soorten projecten: 1. Starters: vernieuwende projecten 2. Scheppen van nieuwe banen 3. Veranderingen in de bestuurswijze van de onderneming, ook bij overdracht of overname van activiteiten 4. Scale-up: opschaling 5. De informele economie formaliseren Per project kan een financiële steun van minimaal 5.000 en maximaal 80.000 euro worden toegekend.	
Finance & invest.brussels	COOP US: participaties in coöperatieve vennootschappen. finance&invest.brussels investeert in coöperatieve vennootschappen met investerings- en/of ontwikkelingsprojecten, doorgaans via een kapitaalsverhoging die maximaal de investering van alle coöperanten samen verdubbelt. Aandelen worden aangehouden voor een termijn die varieert van 5 tot 10 jaar. De waardering bij uitstap is vrij voordelig voor de coöperatie omdat ze uitgaat van een formule die haar in staat stelt een deel te recupereren van de waarde gegenereerd door de investering van Brusoc. Op de site coopus.be staan de criteria waaraan moet worden voldaan om in aanmerking te komen voor het financiële product CoopUs in het kader van de kapitaaltussenkomst.	http://coopus.be/
Finance & Invest Brussels	CITIZ US: lening voor sociale ondernemingen. CITIZ US is bedoeld voor ondernemingen en verenigingen met een maatschappelijk doel (bv. integratie, milieu, ...). De financiering bedraagt maximaal 100.000 euro over een periode van een tot vijf jaar.	https://www.finance.brussels/

Speciale maatregelen/Mesures spéciales – Covid-19

GOB – BEW

De minister voor Werk kent een tegemoetkoming toe aan de in toepassing van de ordonnantie van 23 juli 2018 erkende sociale ondernemingen die getroffen worden door de noodmaatregelen om de verspreiding van het coronavirus te beperken voor zover ze, overeenkomstig artikel 2 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 16 mei 2019 betreffende het mandaat en de compensatie van de sociale inschakelingsondernemingen, op 30 april 2020 een mandaataanvraag hebben ingediend bij Brussel Economie en Werkgelegenheid.

De steun bestaat uit een uitzonderlijke premie van 4.000 euro per vestigingseenheid op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en dit voor maximaal vijf vestigingseenheden.

De betrokken sociale ondernemingen moeten actief zijn in de volgende sectoren:

1° de vestigingen die recreatieve, culturele, folkloristische activiteiten organiseren;

2° de discotheken, cafés en restaurants;

3° de activiteiten van de reisagentschappen, touroperatoren, reserveringsdiensten en de aanverwante activiteiten;

4° de hotels;

5° de winkels en detailhandels met uitzondering van de voedingswinkels, met inbegrip van de nachtwinkels, voedingswinkels voor dieren, apotheken, "press shops", tankstations en leveranciers van brandstoffen;

6° de kapsalons.

Wettelijk kader

16 APRIL 2020. Bijzonderemachtenbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/007 betreffende de steun tot vergoeding van erkende sociale inschakelingsondernemingen die getroffen zijn door de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken.

GOB - BEW	De minister van Werk kent steun toe aan sociale ondernemingen die erkend zijn met toepassing van de ordonnantie van 23 juli 2018, indien hun activiteiten terugvallen en ze nog geen andere steun hebben gekregen die de regering toekent in het kader van de maatregelen die de gevolgen van de verspreiding van het COVID-19-virus bestrijden. De steun komt neer op een compenserende premie van 2.000 euro. Erkende sociale ondernemingen waarvoor de door de federale regering getroffen noodmaatregelen niet tot een economische achteruitgang hebben geleid, zijn van deze steun uitgesloten of zullen die in voorkomend geval moeten terugbetalen. De impact moet worden aangetoond met een boekhoudkundig attest waaruit de omzetsdaling daadwerkelijk blijkt. Dit attest moet digitaal aan deze aanvraag worden toegevoegd. Wettelijk kader 4 JUNI 2020. Bijzonderemachtenbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering nr. 2020/033 betreffende een compensatiepremie tot vergoeding van de erkende sociale ondernemingen die getroffen zijn door de dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken.	
GOB - BEW	Er werden specifieke maatregelen genomen om de procedure voor het toekennen van een mandaat aan erkende sociale ondernemingen te versoepelen via het besluit van bijzondere machten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 7 mei 2020 nr. 2020/018 betreffende de diverse bepalingen inzake tewerkstelling en socioprofessionele inschakeling, met inbegrip van de sociale economie.	